

Nota

Tarievenbeleid sportaccommodaties gemeente Valkenswaard

gemeente Valkenswaard

INHOUDSOPGAVE

	pagina
gemeente Valkenswaard	1
1. Inleiding	3
2. Uitgangspunten tarievenbeleid	3
2.1 Uitgangspunten en kaders	3
2.2 Normtarief per voorziening	4
3. Kostprijs binnen- en buitensportvoorzieningen.....	4
3.1 Kostprijsbepaling	4
3.2 Kostprijs binnensport.....	5
3.3 Kostprijs buitensport.....	2
4. Voorstel tarievenbeleid	4
4.1 Verenigings- en commercieel tarief.....	5
4.2 Dekkingspercentages.....	5
4.3 Tarieven 2016-2019.....	8
5. Uitwerking tarievenbeleid	9
5.1 Gevolgen voor verenigingen	9
5.2 Gevolgen voor gemeente	9
5.3 Continuïteit en indexering	10
5.4 Overgangsregeling	10
5.5 Gebruiksvoorwaarden buitensport.....	10
5.6 Conclusie.....	10
Bijlage A Gedetailleerde berekening tarieven	12
Bijlage B Overzicht financiële gevolgen verenigingen	14
Bijlage C Normcijfers kapitaallasten	15

1. Inleiding

Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren hun sporttarieven herzien. Veelal ontbreekt het aan een logisch stelsel en staan tarieven op geen enkele wijze in relatie tot de kostprijs. De behoefte aan een transparant en eenvoudig systeem voor tarieven van sportaccommodaties wordt breed gedragen. Voor u ligt de nota tarievenbeleid sportaccommodaties gemeente Valkenswaard 2016 ev.

In 2011 heeft de gemeenteraad van Valkenswaard de 'Beleidsvisie Sport en Bewegen' vastgesteld. In deze beleidsvisie is ten aanzien van tariefstelling de wens uitgesproken om de tarieven voor sportaccommodaties te versimpelen, de transparantie te vergroten en een relatie te leggen tussen kostprijs en tariefstelling. In januari 2013 is de basis gelegd voor nieuw tarievenbeleid voor gemeentelijke sportaccommodaties (startnotitie Tarievenbeleid). Op basis van deze startnotitie is verdiepend onderzoek gedaan dat heeft geleid tot de Keuzenotitie tarievenbeleid. De gemeenteraad heeft in november 2013 gekozen voor scenario 3; *een normtarief per voorziening*.

De nieuwe sporttarieven zijn berekend op basis van scenario 3.

Beleidsontwikkelingen

Het tarievenbeleid sportaccommodaties staat in directe relatie met de beleidsontwikkeling Subsidiebeleid en Maatschappelijk Vastgoed. In het tarievenbeleid is uitgangspunt dat het gelegenheid geven tot sportbeoefening door de gemeente Valkenswaard tegen laagdrempelige tarieven gebeurt. Er is nu sprake van indirecte subsidie op sportaccommodatie. Het subsidiebeleid - dat ook ter besluitvorming voorligt - wil af van indirecte subsidies en dus wordt in het tarievenbeleid verder niet ingegaan op de vraag hoe het tarief wordt geëind: kostendekkend en directe subsidie of niet kostendekkend en acceptatie van indirecte subsidie. De tarieven kunnen mogelijk als gevolg van de ontwikkelingen op het terrein van maatschappelijk vastgoed nog wijzigen.

2. Uitgangspunten tarievenbeleid

De basis is gelegd in de startnotitie Tarievenbeleid (januari 2013) en keuzenotitie Tarievenbeleid (november 2013). In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten en kaders samengevat en scenario 3 dat de raad als rekenmethodiek gekozen heeft, kort uitgelegd.

2.1 *Uitgangspunten en kaders*

De uitgangspunten voor het nieuwe tarievenbeleid zijn (*startnotitie januari 2013*):

- transparantie en eenvoudig
- het leveren van een positieve bijdrage aan sportdeelname
- het vergroten van de toegankelijkheid
- kostprijsgerelateerde tarieven

De kaders voor het nieuwe tarievenbeleid zijn (*raadsbesluit januari 2013*):

- Bij het opstellen van tarieven wordt een onderscheid gemaakt in twee hoofdcategorieën, een verenigingsstarief en een commercieel tarief,
- Afwijkende afspraken worden niet meer verrekend in het tarief, maar op een andere wijze,
- Tarieven zijn op basis van de kaders op een heldere manier opgebouwd. De tarieven kunnen per soort accommodatie verschillen,
- Tarieven zijn gerelateerd aan de kostprijs van de accommodaties. De hoogte van het dekkingspercentage wordt bepaald aan de hand van doorrekeningen en/of scenario's die in een keuzenotitie aan de raad worden voorgelegd,
- Eventuele verhoging/verlaging van tarieven wordt gefaseerd ingevoerd.
- In gebruikgeving van accommodaties vindt in principe plaats voor een seizoen/jaar,
- Medegebruik van sportaccommodaties door scholen en voor activiteiten georganiseerd door de gemeente blijft mogelijk. Verenigingen stellen de accommodatie hiervoor ter beschikking,
- Het in gebruik geven van accommodaties aan derden/commerciële partijen is mogelijk, hiervoor worden nadere voorwaarden gesteld.

De beoogde effecten zijn:

- Toename van de sportparticipatie in de breedte (breedtesport)
- Betere benutting van de sportaccommodaties
- Inzicht in de mate van kostendekking van accommodaties
- Betaalbare en verantwoorde tarieven, nu en in de toekomst
- Transparantie, duidelijkheid en eenvoud voor verenigingen

2.2 Normtarief per voorziening

De gemeenteraad heeft in november 2013 scenario 3 vastgesteld als rekensystematiek voor nieuwe tarieven voor de sportaccommodaties: *een aan de kostprijs gerelateerd normtarief per voorziening per jaar.*

1. *één uurtarief per soort binnensportaccommodatie, gebaseerd op de kosten en het totale gebruik Valkenswaard breed en*
2. *één normtarief per jaar voor gelijke buitensportvoorzieningen, gebaseerd op de gemiddelde kosten van gelijke voorzieningen.*

3. Kostprijs binnen- en buitensportvoorzieningen

In de huidige tarieven is er geen relatie tussen het tarief en de kosten die de gemeente maakt voor de sportaccommodatie/-voorzieningen. Om een aan de kostprijs gerelateerd tarief te kunnen bepalen moet inzicht zijn in de kostprijs.

3.1 Kostprijsbepaling

De kostprijs is opgebouwd uit alle kosten die de gemeente maakt voor het in eigendom hebben en in stand houden van sportaccommodatie/-voorzieningen. Het betreft de volgende kosten:

- *directe kosten*: onderhoud, beheer, personeel, energie, verzekeringen, belastingen.

- *indirecte kosten*: overheadkosten (indirect personeel, voorzieningen, huisvesting) en kapitaallasten (rente en afschrijving)

Voor de berekening van de kostprijs per voorziening (bijv. gymzaal, grasveld, kunstgrasveld, atletiekbaan etc.) zijn de directe en indirecte kosten over de jaren 2011 t/m 2013 meegenomen. De totale kosten per type voorziening zijn vervolgens gedeeld door het aantal eenheden. Zo is de kostprijs per voorziening tot stand gekomen. Twee typen kosten worden nader toegelicht.

Onderhoudskosten:

Voor de binnensportaccommodaties bestaan de onderhoudskosten uit het klein-/ dagelijks onderhoud en het planmatig te verrichten groot onderhoud. Voor de buitensportaccommodaties worden tot de onderhoudskosten gerekend alle kosten voor onderhoud en instandhouding van de velden (met toebehoren) en het omliggende terrein. Uitgaande van de gemeentelijke eigendommen en dienstverlening worden tot de onderhoudskosten voor de buitensportaccommodaties gerekend:

- kleed-/wasruimten
- onderhoud velden (excl. reguliere speelschade)
- randgroen
- verharding
- hekwerk
- doelen
- ballenvangers
- verlichting
- dug-outs (alleen voor hoofdveld).

Waar verenigingen zelf hebben geïnvesteerd in voorzieningen zoals kleed-/wasruimten, verlichting etc. worden buiten het tarievenbeleid afspraken gemaakt voor verrekening hiervan.

Kapitaallasten:

De kapitaallasten zijn op basis van vervangingswaarde¹ van een basissportvoorziening opgenomen in de kostprijs (zie bijlage E). Het is onwenselijk de reële kapitaallasten te gebruiken. Enerzijds omdat deze niet volledig inzichtelijk zijn (grote verschillen in financieren/activeren uit het verleden). Anderzijds omdat we zo fluctuaties in het tarief voorkomen. Als er nu bijvoorbeeld een nieuwe sporthal is gebouwd, dan worden de gebruikers niet geconfronteerd met een hoger tarief. Wordt uitgegaan van de reële kapitaallasten dan zou dit wel het geval zijn. Natuurlijk is dit 'fictieve' bedrag in vrijwel alle gevallen hoger dan de werkelijke lasten, maar de nieuwe tarieven zijn niet volledig kostendekkend. Per voorziening wordt een tarief vastgesteld dat een percentage is van de kosten die eraan kunnen worden toegerekend.

In de volgende paragrafen wordt kostendekkende tarief opgebouwd voor de binnensport- en buitensportvoorzieningen.

3.2 Kostprijs binnensport

Voor de binnensport wordt de kostprijs gedifferentieerd naar type accommodatie en vervolgens naar een kostprijs per uur. De totale lasten gymzalen en sporthallen zijn gedeeld door het gemiddeld aantal

---

¹ Vervangingswaarde is gelijk aan de kosten voor nieuwbouw realisatie van een accommodatie of de aanleg van een veld.

werkelijk verhuurde uren per type. De cijfers zijn gebaseerd op de gemiddelde kosten van gelijke voorzieningen. Voor de gedetailleerde berekening wordt verwezen naar bijlage A.

	Aantal voorzieningen	Gemiddeld totale kosten	Gemiddelde gebruiksuren / jaar	Kostprijs per uur
Gymzaal	8 zalen	578.225	8.291	69,74
Sporthal	3 hallen	694.979	4.459	155,84

Tabel 1: kostprijs Binnensport:

Een kostendekkende vergoeding per uur is voor een gymzaal 69,74 en een sporthal 155,84. Het tarief voor vereniging- / en commercieel gebruik wordt gebaseerd op een vast te stellen dekkingspercentage.

3.3 Kostprijs buitensport

De kostprijs is ook voor de buitensport per type voorziening in beeld gebracht. Hij is opgebouwd uit kosten die worden gemaakt voor de *directe voorziening* (grasveld, hockey, atletiek etc.) en de *indirecte voorzieningen* (kleed-/wasruimten en infrastructuur sportaccommodaties).

De indirecte voorzieningen zijn niet een op een te herleiden uit de gemeentelijke administratie en dus zijn de totale kosten indirecte voorzieningen (gemeente breed) doorbelast naar de directe sportvoorzieningen. Conform de rekensystematiek van scenario 3. In elk veld of baan zit dus een opslag voor de indirecte voorzieningen.

De cijfers zijn gebaseerd op de gemiddelde kosten van gelijke voorzieningen. Voor de kapitaallasten per type voorziening is uitgegaan van de cijfers bij vervangingswaarde (zie paragraaf 3.1). Voor de gedetailleerde berekening wordt verwezen naar bijlage A.

Buitensport	Kosten per voorziening		Norm kapitaallasten	Kostendekkend tarief per voorziening
<i>indirecte voorzieningen</i>	15.618			
<i>directe + indirecte voorzieningen</i>	+/+			
1 natuurgrasveld	24.688	40.306	6.591	46.897
1 voetbalveld kunstgras	16.927	32.545	17.779	50.324
1 tennisbaan	6.529	22.147	1.777	23.924
1 hockeyveld kunstgras	51.733	67.350	15.514	82.864
1 atletiekvoorziening	39.045	54.662	31.773	86.435

Tabel 2: kostprijs Buitensport:

Privatisering tennissport

De intentie is de tennissport in Valkenswaard te privatiseren. Op Den Dries worden tennisvoorzieningen samengevoegd en komt er 1 fusievereniging die zelf verantwoordelijk wordt voor beheer, onderhoud en renovatie. Ook de LTV Dommelen krijgt de tennisaccommodatie in eigendom.

De gemeente trekt zich volledig terug ten aanzien van beheer, onderhoud en investeringen. De tennisbanen zijn nog wel in de berekening meegenomen, maar zullen na privatisering vervallen.

Overige buitensport

In keuzenotitie Tarievenbeleid is van onder meer de volgende voorzieningen aangegeven dat hier afwijkende afspraken zijn die niet worden meegenomen in het tarievenbeleid:

- Golfvoorziening: de golf hoeft niet te betalen voor het gebruik van de velden, zij betalen wel een nagenoeg kostendekkende onderhoudsbijdrage voor de golfvoorzieningen op sportpark Den Dries,
- Eurocircuit: de verenigingen op het Eurocircuit hebben een jaarcontract met huurvergoeding
- Overige buitensport: voor de hengelvijvers, hondensportterrein, manege en aanlegsteigers zijn jaarcontracten afgesloten met huurvergoeding.

4. Voorstel tarievenbeleid

Op basis van uitgangspunten die de raad heeft gesteld in de startnotitie- en de keuzenotitie Tarievenbeleid, wordt in dit hoofdstuk het nieuwe tarievenbeleid voor sportaccommodaties uitgewerkt.

Vastgesteld is reeds dat scenario 3 het beste aansluit bij de kaders en uitgangspunten. Deze systematiek is het meest eenvoudig in gebruik en eerlijk voor gelijke gebruikers. Daarbij is het transparant en goed uitlegbaar, gerelateerd aan de kosten en wordt de administratie beperkt. Omdat het niet (volledig) wordt berekend op basis van werkelijke kosten, hoeven de tarieven niet jaarlijks opnieuw berekend te worden, maar kunnen deze jaarlijks worden geïndexeerd. Geadviseerd wordt iedere 4 jaar de tarieven opnieuw te berekenen om te zien of de tarief nog past bij de kosten en gebruik van dat moment. Indien nodig kunnen de tarieven dan worden bijgesteld.

Beleidsontwikkelingen

Zoals in de inleiding aangegeven staat het tarievenbeleid sportaccommodaties in directe relatie met de beleidsontwikkeling Subsidiebeleid en Maatschappelijk Vastgoed. Het subsidiebeleid wil af van indirecte subsidies en dus wordt in het tarievenbeleid verder niet ingegaan op de vraag hoe het tarief wordt geïnd: kostendekkend en directe subsidie of niet kostendekkend en acceptatie van indirecte subsidie. De tarieven kunnen mogelijk als gevolg van de ontwikkelingen op het terrein van maatschappelijk vastgoed nog wijzigen.

Het tarievenbeleid heeft samengevat de volgende aanpassingen:

- In de tarieven wordt voor de binnensport onderscheid gemaakt in een verenigingstarief en commercieel tarief,
- Voor de binnensport is het voorgestelde dekkingspercentage voor een gymzaal 21% verenigingstarief en 80% commercieel tarief en voor een sporthal 21 % verenigingstarief en 80% commercieel tarief,
- Voor de buitensport is het voorgestelde dekkingspercentage verenigingstarief gebaseerd op een vast dekkingspercentage van 22,6%,
- De nieuwe tarieven met ingang van 1 januari 2016 in te laten gaan en de tarieven jaarlijks te indexeren met de CPI huishoudens,
- De tarieven vast te stellen voor 4 jaren (2016 t/m 2019) en iedere 4 jaar de tarieven te berekenen,
- Voorgesteld wordt het tarievenbeleid gefaseerd in te voeren en voor maximaal 3 jaar te compenseren: in het eerste jaar 100%, het tweede jaar 67% en het derde jaar 33%,
- De tarieven als zijnde incl. 6% btw vast te stellen (geen verkapte tariefsverhoging).
- Met de buitensportverenigingen worden na het vaststellen van de nota nieuwe gebruiksovereenkomsten opgesteld. Het voorstel is dat de gemeente voortaan aan 1 hoofdgebruiker factureert. De hoofdgebruiker mag (delen van) de accommodatie – onder

strikte voorwaarden – in onderhuur geven aan andere gebruikers. Eventuele verrekeningen vinden een op een plaats en vallen buiten het tarievenbeleid

Het beleid is erop gericht een gelijk tarief te hanteren voor een gelijksoortige accommodatie. Parallel aan het tarievenbeleid wordt dus ook gewerkt aan subsidiebeleid. Uitgangspunt kan zijn dat vanuit het tarievenbeleid een 100% kostendekkende vergoeding in rekening wordt gebracht en dat op basis van het subsidiebeleid de sportvereniging wordt gesubsidieerd tot het niveau van het tarief. Dit omdat indirecte subsidie niet meer wordt geaccepteerd.

4.1 Verenigings- en commercieel tarief

In het tarievenbeleid wordt onderscheid gemaakt in twee hoofdcategorieën: een verenigingstarief voor maatschappelijke activiteiten en een commercieel tarief voor commerciële activiteiten.

Commerciële activiteiten kunnen gedefinieerd worden als ‘activiteiten gericht op het behalen van geldelijk gewin, of activiteiten georganiseerd door organisaties met een winstdoelstelling.

Verenigingsactiviteiten kunnen gedefinieerd worden als ‘activiteiten georganiseerd door een (plaatselijke) sportverenigingen zonder winstoogmerk’. Van verenigingen mag enerzijds een redelijke bijdrage worden gevraagd voor het gebruik voorzieningen. Anderzijds moet het tarief de sport betaalbaar houden. Voor commercieel gebruik kan een hogere dekkingsgraad worden aangehouden, hoewel 100% dekking onwenselijk is, omdat voorzieningen dan onbetaalbaar zijn.

Als gevolg van de ontwikkelingen op het terrein van maatschappelijk vastgoed kunnen de tarieven nog wijzigen.

4.2 Dekkingspercentages

De nieuwe tarieven worden kostprijs gerelateerd. Om vanuit de kostprijs tot reële tarieven te komen, die sport laagdrempelig en toegankelijk houden, wordt gebruik gemaakt van dekkingspercentages. De tarieven zijn dan transparant, want er is inzicht in welk deel van de kostprijs wordt doorbelast aan de gebruiker en dus ook wat de gemeente indirect subsidieert (100% minus dekkingspercentage).

Het bepalen van het dekkingspercentage van de tarieven is een vrije keuze en deze kan liggen tussen de 0 % en 100%. In de achterliggende jaren zijn de dekkingspercentages van de binnensport- en buitensportaccommodaties in totaal als volgt:

	Binnensport dekking %	Buitensport dekking %
2011	24,0	25,0
2012	20,9	20,2
2013	19,0	19,2
Gemiddeld	21,3	21,5

Tabel 3: dekkingspercentages:

4.2.1 Binnensport

Uitgegaan wordt van een differentiatie naar lokale gebruikers (een lager dekkingspercentage) en commerciële gebruikers waarvoor een hoger dekkingspercentage geldt. Gerelateerd aan de kostprijzen per uur kunnen de tarieven voor de binnensportaccommodaties als volgt worden bepaald:

Binnensport	Gymzaal kostprijs per uur 69,74		Sporthal kostprijs per uur 155,84	
	vereniging	commercieel	vereniging	commercieel
Huidig tarief ²	14,60	14,60	29,58	90,78
dekking	20,9%	20,9%	18,9%	58,2%
Nieuwe dekking	21,0%	80,0%	21,0%	80,0%
Nieuw tarief per uur	14,65	55,80	32,73	124,67

Tabel 4: tarieven binnensport:

Het dekkingspercentage van het verenigingstarief binnensport ligt op dit moment rond de 19-21%. Voorgesteld wordt het dekkingspercentage gymzaal en sporthal op 21% te brengen. Het verenigingstarief voor binnensport komt dan op het niveau van gemeente Veldhoven te liggen. Het commerciële tarief voor een gymzaal ligt momenteel gelijk aan het verenigingstarief, bij de sporthallen is het dekkingspercentage van commercieel gebruik wel hoog met 58%. Voorgesteld wordt om het commerciële tarief vast te stellen op 80% dekking. Een 100% dekking is niet wenselijk, omdat de binnensport dan uit de markt wordt gespeeld.

4.2.2 Buitensport

In tegenstelling tot de binnensport worden de buitensporttarieven niet gedifferentieerd. De gemeente gaat de buitensportaccommodaties in gebruik geven aan de 'hoofdgebruikers', dit zijn lokale verenigingen. Zij betalen een jaarvergoeding voor de gehele accommodatie.

Het dekkingspercentage van de buitensport in totaal ligt in de afgelopen jaren gemiddeld op 21,5%. Omdat er voor de nieuwe tarieven echter gerekend is met kapitaallasten op basis van vervangingswaarde en onderhoudskosten op basis van het MJOV (beiden hoger dan werkelijke lasten), wordt geadviseerd om het dekkingspercentage voor de nieuwe tarieven lager vast te stellen. Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de gemiddelde kosten van gelijke voorzieningen, het aantal voorzieningen en het gemiddelde dekkingspercentage. In bijlage A staat een gedetailleerde onderbouwing.

Buitensport	Gemiddelde totale kosten	Gemiddelde inkomsten	Gemiddelde dekking
<i>directe voorzieningen</i>			
voetbal, rugby,.. grasveld (20)	806.118	60.069	7,5%
voetbal kunstgrasveld (2)	65.089	391	0,6%
tennis (18)	398.645	82.647	20,7%

² Gemiddelde tarief per accommodatietype

hockey kunstgras (4) ³	269.402	43.627	16,2%	
atletiek baan (1)	54.662	43.233	79,1%	

Tabel 5: gemiddelde dekking buitensport:

Uit bovenstaande tabel blijkt eens te meer dat in het huidige tarievenbeleid de dekking verschilt per type buitensport. We onderscheiden twee varianten om de nieuwe tarieven te bepalen;

1. een percentage gebaseerd op het gemiddelde per type voorziening
2. een vast percentage voor alle buitensport.

Ad1:

Een tarief gebaseerd op het gemiddelde dekkingspercentage per type voorziening van de afgelopen jaren heeft als resultaat dat de tarieven niet worden geharmoniseerd. De verschillen in dekkingsgraad tussen de type sportvoorzieningen blijven dan in stand. Primair gaat het in het beleid dan om het introduceren van een nieuwe, objectieve en transparante berekeningsmethodiek die kan leiden tot een herverdeling van kosten en opbrengsten tussen verenigingen en gebruikers. In deze variant wordt geaccepteerd dat de ene sport, bijvoorbeeld voetbal, meer wordt gesubsidieerd dan andere sporten. In het tarief is de taakstelling "meeropbrengst huurtarieven buitensport" ter grootte van € 23.000 opgenomen.

Ad2:

Een tarief gebaseerd op een vast percentage van de kostprijs resulteert in een harmonisatie, waarin alle sporten in eenzelfde mate bijdragen in de accommodatiekosten. Het dekkingspercentage kan zodanig worden vastgesteld dat, rekening houdende met de overgangsregeling en een taakstelling, gefaseerd naar een meer kostendekkende vergoeding wordt gewerkt. In dat geval kunnen, ondanks bijvoorbeeld de privatisering van de tennis, de huuropbrengsten buitensport van de gemeente enigszins op niveau blijven. Het dekkingspercentage is gebaseerd op de huidige huuropbrengsten van betreffende buitensportvoorzieningen plus de taakstelling "meeropbrengst huurtarieven buitensport" ad € 23.000 dat is afgezet tegen de kostendekkende huur:

Huidige opbrengsten:	€ 366.898
Taakstelling:	€ 23.000
Totaal opbrengsten:	€ 389.898
Kostendekkende huur:	€ 1.722.971
Dekkingspercentage:	22,6%

In onderstaande tabel staan de tarieven op basis van de twee methoden:

Buitensport	Kostprijs per voorziening	1. tarief variërende dekking	2. tarief 22,6% dekking
1 natuurgrasveld	46.897	4.581	10.599
1 voetbalveld kunstgras	50.324	689	11.373

³ Met de hockeyvereniging loopt een aparte verrekening die hier buiten beschouwing is gelaten.

1 tennisbaan	23.924	8.919	5.407
1 hockeyveld kunstgras	82.864	16.226	18.727
1 atletiekvoorziening	86.435	82.937	19.534

Tabel 6: tarieven buitensport:

Geadviseerd wordt het tarief voor de buitensportvoorzieningen vast te stellen op 22,6% dekking.

In het subsidiebeleid is de wens uitgesproken om indirecte subsidies om te buigen naar directe subsidies. Met betrekking tot de sportaccommodaties zijn er in principe twee mogelijkheden ten aanzien van tarievenbeleid: 1) de vereniging betaalt de 100% kostprijsdekkende tarief en ontvangt een directe subsidie zodat per saldo een tarief van 22,6% is betaald of 2) er wordt een "indirecte subsidie" van 77,4% geaccepteerd als bijdrage in de accommodatie om sport in gemeente Valkenswaard mogelijk te maken.

4.3 Tarieven 2016-2019

De uitgangspunten zoals geformuleerd leiden tot de onderstaande tarieven voor de periode 2016-2019: • De onderstaande tarieven zijn inclusief 6% BTW • De tarieven zijn exclusief de jaarlijkse inflatiecorrectie.

	2016	2017	2018	2019
Binnensport				
Gymzaal vereniging	14,65	14,65	14,65	14,65
Gymzaal commercieel	55,80	55,80	55,80	55,80
Sporthal vereniging	32,73	32,73	32,73	32,73
Sporthal commercieel	124,67	124,67	124,67	124,67
Buitensport				
1 natuurgrasveld	10.599	10.599	10.599	10.599
1 voetbalveld kunstgras	11.373	11.373	11.373	11.373
1 tennisbaan	5.407	5.407	5.407	5.407
1 hockeyveld kunstgras	18.727	18.727	18.727	18.727
1 atletiekvoorziening	19.534	19.534	19.534	19.534

Tabel 7: tarieven binnen- en buitensport 2016-2019:

De financiële consequenties van deze tarieven worden beschreven in bijlage B. Indien gewenst kan (in een later stadium) de hoogte van de dekkingspercentages worden aangepast. Dit is echter een politiek- bestuurlijke afweging waarop in deze nota niet wordt vooruitgelopen.

5. Uitwerking tarievenbeleid

5.1 Gevolgen voor verenigingen

In bijlage B wordt inzicht gegeven in de financiële gevolgen van het nieuwe tarievenstelsel voor de buitensportverenigingen. Daar zullen de grootste verschuivingen plaatsvinden.

We geven een indicatie van de impact van de nieuwe tarieven door inzicht te geven in de absolute stijging en van de stijging per lid. De stijging van het tarief per lid geeft niet alleen een beeld van de nieuwe tarieven per vereniging, maar kan ook gebruikt worden om te bepalen in welke gevallen maatwerk noodzakelijk is. Overigens is het niet de bedoeling een directe relatie te leggen tussen tarief en contributie van de individuele vereniging. Iedere vereniging heeft haar eigen begroting en maakt verschillende keuzes over de wijze waarop eventuele extra kosten gedekt worden. Naast contributieverhoging kan bijvoorbeeld worden bespaard op kosten, andere inkomstenbronnen worden gezocht of reserves worden aangewend.

Een stijging van 0 - 15	Acceptabel
Een stijging van 16 - 30	Acceptabel afhankelijk van specifieke omstandigheden
Een stijging van > 30	Maatwerk / overgangsregeling

5.2 Gevolgen voor gemeente

De gemeenteraad heeft voor het tarievenbeleid niet een specifiek financieel uitgangspunt meegegeven ten aanzien van de begroting. Niet of het beleid budgetneutraal uitgevoerd moet worden of dat een bezuiniging moet worden gerealiseerd. Er is wel een taakstellende bezuiniging "meeropbrengst huurtarieven buitensportaccommodaties" waaraan invulling wordt gegeven in dit tarievenbeleid. Echter dient er rekening te worden gehouden met de motie (d.d. 7 november 2013) dat het ongewenst is dat er een lastenverzwaring optreedt voor de sportclubs. Het tarievenbeleid is derhalve budgettair neutraal opgezet.

Het dekkingspercentage kan zodanig worden bijgesteld dat de totale huuropbrengsten voor de gemeente gelijk blijven of toenemen. Opgemerkt moet worden dat de aanstaande privatisering van de tennisaccommodaties dan automatisch zou betekenen dat het dekkingspercentage hoger moet zijn, zodat de overige buitensportverenigingen de huur op niveau houden (zie bijlage A).

Onderstaande tabel geeft inzicht in de consequenties van de dekkingspercentages voor de buitensport incl. taakstellende bezuiniging ad 23.000,-.

Totaal overzicht	Huidige situatie	Nieuwe vergoeding	
		Variërende dekking	Vaste dekking 22,6%
Inkomsten gemeente	366.898		
Taakstelling buitensport	23.000		
Totaal inkomsten buitensport	389.898	385.354	389.391
Saldo		-/- 4.544	-/- 507

Tabel 8: consequenties gemeentebegroting

5.3 Continuïteit en indexering

De tarieven worden voor vier jaar vastgesteld. Door deze continuïteit aan te brengen in de tarieven kunnen verenigingen hier rekening mee houden in hun begroting. De tarieven worden in de toekomst niet meer per kalenderjaar in rekening gebracht, maar van 1 juli tot en met 30 juni het jaar daaropvolgend, omdat deze periode beter aansluit op de periode waarover sportverenigingen hun contributies vastleggen. Hierdoor is het voor verenigingen eenvoudiger om op gewijzigde tarieven te anticiperen.

5.4 Overgangsregeling

Een gewijzigd tarievenbeleid leidt tot een aanpassing van de huren die door de verschillende gebruikers moeten worden voldaan. Om gebruikers in staat te stellen in hun begroting rekening te houden met eventuele verschuivingen, is een overgangsregeling gecreëerd. Daarbij wordt uitvoering gegeven aan de motie (d.d. 7 november 2013) met het verzoek om als uitgangspunt mee te nemen dat *“tarievenbepaling niet leidt tot een lastenverzwaring voor de sportclubs; niet te grote veranderingen in korte tijd dus bv stapsgewijs andere tarieven opvoeren”*.

De overgangsregeling geldt daarom voor alle sportverenigingen: compensatie van de lastenverzwaring is in het eerste jaar 100%, het tweede jaar 67% en het derde jaar 33%. Met ingang van het 4^e jaar na vaststelling betalen sportverenigingen het volledige tarief.

5.5 Gebruiksvoorwaarden buitensport

Na het vaststellen van de tarievennota zullen met de buitensportverenigingen nieuwe gebruiksovereenkomsten worden opgesteld. Hierin worden de verantwoordelijkheden vastgelegd over onder andere gebruik door derden, tarieven en onderhoud. Eventuele verrekeningen van gevallen waarbij bijvoorbeeld eigendom van kleed-wasruimten bij de vereniging ligt, of een vereniging die zelf heeft geïnvesteerd in de sportvoorziening(en), worden in de gebruiksovereenkomst vastgelegd en apart verrekend.

5.6 Conclusie

Het nieuwe tarievenbeleid geeft invulling aan alle uitgangspunten die zijn gesteld door de raad. Er ontstaat gelijkheid in de tarieven voor gelijksoortige voorzieningen en de historische verschillen zijn daarmee opgeheven.

Uitgangspunten Tarievenbeleid	Toelichting
1. Vereniging & commercieel tarief	Gemeente hanteert twee tariefstellingen: een kostendekkend tarief voor commercieel gebruik en maatschappelijk tarief voor verenigingsgebruik (zie H4)
2. Afwijkende afspraken niet in tarief	Gemeente hanteert tarieven en afwijkende afspraken worden vastgelegd in de (gebruiks)overeenkomst of anderszins
3. Heldere opbouw tarieven	Gemeente heeft kostprijs in beeld en transparant gemaakt welke kosten worden toegeschreven aan desbetreffende voorzieningen (zie H3.)

4. Tarieven gerelateerd aan kostprijs	Gemeente stelt tarieven vast op grond van een dekkingpercentage van alle kosten die worden toegeschreven aan de type voorziening (zie H4)
5. Verhoging/verlaging gefaseerd	Gemeente biedt een overgangsregeling aan van drie jaren (zie H4)
6. Ingebruikgeving per jaar	Gemeente geeft de accommodatie voor een heel seizoen in gebruik aan "hoofdgebruiker"
7. Medegebruik is mogelijk	Gemeente neemt in de gebruiksovereenkomst een bepaling op waarin hoofdgebruiker mogelijkheid krijgt – met schriftelijke toestemming gemeente – accommodatie aan derden in gebruik te geven
8. Commercieel gebruik is mogelijk	Zie 7

Tabel 9: Invulling van uitgangspunten:

Bijlagen

Bijlage A Gedetailleerde berekening tarieven

Stap 1 Gemiddelde totale uitgaven en inkomsten per type voorziening

Buitensport	Gemiddelde uitgaven	Per eenheid	Gemiddelde inkomsten totaal	Dekkingsgraad
<i>indirecte voorzieningen</i>				
kleed- wasgelegenheden (53)	323.374	6.101		
openbare ruimte (47)	447.264	9.516		
		15.617		
<i>directe voorzieningen</i>				
voetbal, rugby,.. grasveld (20)	493.765	806.118	60.069	7,5%
voetbal kunstgrasveld (2)	33.854	65.089	391	0,6%
tennis (18)	117.527	398.645	82.647	20,7%
hockey kunstgras (4)	206.931	269.402	43.627	16,2%
atletiek baan (1)	39.045	54.662	43.233	79,1%

Stap 2 Kostendekkend- en tarief per type voorziening (indirecte voorzieningen doorbelast)

Buitensport	Kosten per voorziening	Norm kapitaal-lasten	Kosten-dekkend tarief / voorziening	tarief variërende dekking	tarief 22,6% dekking
<i>indirecte voorzieningen</i>	15.617				
<i>directe + indirecte voorzieningen</i>	+/+				
1 natuurgrasveld	24.688	6.591	46.897	4.581	10.599
1 voetbalveld kunstgras	16.927	17.779	50.324	689	11.373
1 tennisbaan	6.529	1.777	23.924	8.919	5.407
1 hockeyveld kunstgras	51.733	15.514	82.864	16.226	18.727
1 atletiekvoorziening	39.045	31.773	86.435	82.937	19.534

Stap 3 Berekening tarief per buitensportvereniging

Vereniging	Voorzieningen*	Huidige vergoeding	Nieuwe vergoeding (incl. 6% btw)	
voetbal			Variërend	22,6%
vw de Valk	4 natuurgras	15.329	18.325	42.395
sv Valkenswaard	4 natuurgras 1 kunstgras	87.788	19.013	53.768
rkvv Dommelen	3 natuurgras 1 kunstgras	20.288	14.432	43.169
vv Bes	4 natuurgras	4.249	18.325	42.395
tennis				
tv Ginneve	6 tennisbanen	61.670	53.515	32.441
TCV	6 tennisbanen	60.268	53.515	32.441
Itv Dommelen	6 tennisbanen	32.619	53.515	32.441
overige				
Hockeyvereniging HOD	4 hockeyvelden	71.046	64.904	74.909
Atletiekvereniging AVV	1 atletiekbaan 1 natuurgas	5.319	85.228	24.834
Rugbyvereniging De Vets	1 natuurgras	8.322	4.581	10.599
Opbrengsten		366.898		
Taakstelling		23.000		
Totaal		389.898	385.354	389.391

* overcapaciteit aan velden / banen wordt in overleg met vereniging afgestoten en kan het aantal voorzieningen omlaag brengen **

Bijlage B Overzicht financiële gevolgen verenigingen

Onderstaande tabel geeft inzicht in de voorlopige financiële gevolgen voor verenigingen op basis van de nu beschikbare informatie. In de kolom gemiddeld is de vergoeding gebaseerd op de dekkingsgraad per type voorziening van de afgelopen jaren. In de kolom 22,6 % wordt een vast dekkingspercentage genomen voor alle type voorzieningen. Een bedrag tussen haakjes is een negatief bedrag (-/-).

Vereniging	Huidige vergoeding	Nieuwe vergoeding		Stijging per lid / jaar	
		<i>Gemiddeld</i>	<i>22,6%</i>	<i>Gemiddeld</i>	<i>22,6%</i>
voetbal					
vv de Valk	15.329	18.325	42.395	9	78
sv Valkenswaard	87.788	19.013	53.768	(76)	(38)
rkvv Dommelen	20.288	14.432	43.169	(11)	42
vv Bes	4.249	18.325	42.395	83	224
tennis					
tv Ginneve	61.670	53.515	32.441	(23)	(84)
TCV	60.268	53.515	32.441	(15)	(62)
lrv Dommelen	32.619	53.515	32.441	70	(1)
overige					
Hockeyvereniging HOD	71.046	64.904	74.909	(6)	4
Atletiekvereniging AVV	5.319	85.228	24.834	250	61
Rugbyvereniging De Vets	8.322	4.581	10.599	(19)	11

Bijlage C Normcijfers kapitaallasten

In de tarieven wordt m.b.t. de kapitaallasten uitgegaan van de vervangingswaarde van de basis sportvoorziening

Eventuele afwijkende afspraken m.b.t. aanvullende kwaliteit t.o.v. de basis sportvoorziening, worden apart met verenigingen verrekend.

De gegevens zijn afkomstig van de VNG (binnensport) en de betreffende sportbonden en ISA sport ten behoeve van de buitensportvoorzieningen.

Bedragen zijn excl. 21% btw

Conform de nota Kaders 2016-209 wordt als volgt afgeschreven:

Sportterreinen Aanleg, voor kunststofbanen/-terreinen	25
Onderlaag (componentenbenadering)	45
Toplaag (componentenbenadering)	15
Rente	3%

VOETBAL KUNSTGRAS

toplaag

onderlaag

320.000

110.000

210.000

Annuiteit 17.779

VOETBAL NATUURGRAS

toplaag

onderlaag

130.000

30.000

100.000

Annuiteit 6.592

HOCKEYVELD KUNSTGRAS (zand ingestrooid)

toplaag

onderlaag

275.000

100.000

175.000

Annuiteit 15.514

TENNIS KOOI KUNSTGRAS (2 banen)

toplaag

onderlaag

36.000

7.200

28.800

Annuiteit 1.778

ATLETIEK

toplaag

onderlaag

700.000

75.000

625.000

Annuiteit 31.773

GYMZAAL

Vervangingswaarde

750.000

750.000

Annuiteit 39.970

SPORTHAL

Vervangingswaarde

2.500.000

2.500.000

Annuiteit 133.233